

**Raad voor de Rechtshandhaving
BES-eilanden, Curaçao en St. Maarten**

Raadsverslag

Raadsverslag 2021

Gang van zaken gedurende het boekjaar

De Raad voor de rechtshandhaving (de Raad) is een rechtspersoonlijkheid bezittend interlandelijk orgaan van Curaçao, Sint Maarten en Nederland (voor zover het betreft de BES-eilanden) ingesteld bij Rijkswet van 7 juli 2010. De Raad bestaat uit drie leden. De raadsleden worden benoemd, geschorst en ontslagen bij Koninklijk Besluit. Het voorzitterschap rouleert jaarlijks. Per 1 juli 2021 is het voorzitterschap overgegaan van het raadslid namens Curaçao naar het raadslid namens Sint Maarten. De Raad wordt ondersteund door een secretariaat met vestigingen in Curaçao, Sint Maarten en Nederland.

De Raad bestaat uit de volgende leden:

- Mevrouw mr. M.R. Clarinda, raadslid namens Sint Maarten, tevens voorzitter;
- De heer mr. Th.P.L. Bot, raadslid namens Nederland gedurende 2021 tot en met 31 juli 2021, vervolgens Mevrouw mr. M.I. Koelewijn raadslid namens Nederland vanaf 29 maart 2022;
- De heer mr. L.M. Virginia, raadslid namens Curaçao.

De bezetting van de vestigingen is in 2021 op diverse punten gewijzigd.

- Per 15 juni 2021 is er één inspecteur uit dienst getreden die bij de vestiging Sint Maarten werkzaam was. Deze functie is per 1 november 2021 weer opgevuld, waardoor de vestiging Sint Maarten sindsdien weer over een volwaardige bezetting op onderzoeksniveau beschikt op basis van een secretaris/hoofdinspecteur en twee inspecteurs.
- Ten behoeve van de vestiging van (Caribisch) Nederland is per november 2021 een inspecteur – mede namens de Inspectie J&V – op Bonaire geplaatst voor de duur van (tenminste) 3 jaar. De inspecteur zal de onderzoekswerkzaamheden verrichten onder verantwoordelijkheid van de Raad. Namens de Inspectie J&V heeft de inspecteur een liaisonfunctie in het kader van het toezicht op de rampenbestrijding en crisisbeheersing zoals die bij de Inspectie J&V is belegd.
- De personele bezetting in Curaçao bleef ongewijzigd.

Vergaderingen van de Raad

De Raad heeft in het jaar 2021 vier keer (digitaal) vergaderd. Daarnaast hebben de drie secretarissen/hoofdinspecteurs van de landen diverse malen (digitaal) vergaderd in 2021. De overleggen vinden plaats in het kader van de voorbereiding van de raadsvergaderingen waarbij tevens gezamenlijke afspraken en kaders worden gemaakt voor de (gezamenlijke) inspecties. Daarnaast wordt gestreefd om de productienormen verder te verfijnen.

Activiteiten organisatie

Alle geplande activiteiten voor 2021 zijn uitgevoerd door medewerkers van de secretariaten. Het betreft de volgende activiteiten:

1. opstellen jaarplan en begroting 2022;

2. realisatie van het jaarplan 2021;
3. opstellen van de Staat van de rechtshandhaving (3x);
4. financieel beheer alsmede het jaarverslag 2020;
5. organisatieontwikkeling

1. Opstellen jaarplan en begroting 2022

Volgens het bepaalde in artikel 36 van de Rijkswet zendt de Raad jaarlijks voor 1 oktober aan de ministers een jaarplan en een begroting voor het daaropvolgende jaar. Beide zijn aangeboden aan de respectievelijke ministers.

2. Realisatie jaarplan 2021

Net als 2020 was ook het jaar 2021 een bijzonder jaar. De vestigingen hebben desalniettemin de onderzoeken uit 2020 en de Staten van de rechtshandhaving afgerond. Het jaarplan 2021 is deels

uitgevoerd. Als gevolg van de aanhoudende coronapandemie moesten de onderzoeken anders dan op de gebruikelijke wijze worden uitgevoerd. De vestigingen hebben gebruik gemaakt van ondermeer de digitale voorzieningen om ondanks de beperkingen zo veel mogelijk uitvoering te

geven aan het jaarplan 2021. Op basis van artikel 21, tweede lid, van de Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving heeft de minister van Justitie van Sint Maarten de Raad in 2021 verzocht een inspectie te verrichten (zie hieronder). De Raad heeft hier welwillend op gereageerd. Het voorgaande had gevolgen voor de planning van de andere (gemeenschappelijke) inspecties. Daarnaast is de uitvoering van de onderzoeken in 2021 van de vestiging Sint Maarten ook afhankelijk geweest van de beschikbaarheid van voldoende personele capaciteit binnen de vestiging. Voorts waren alle vestigingen ook afhankelijk van de beschikbaarheid en de reactie van de justitiële organisaties.

De volgende gemeenschappelijke thema's zijn uitgevoerd:

- **Evaluatie onderlinge regelingen detentie**

Op verzoek van het Justitieel Vierpartijenoverleg (JVO) monitort de Raad sinds 2016 de opvolging van de aanbevelingen van de Raad en het *European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment* (CPT). De Raad heeft deze monitoring in het jaar 2021 voortgezet. De Ministers hebben in het JVO in januari 2020 besloten om de Raad te verzoeken een integrale evaluatie van de vier Onderlinge Regelingen Detentie uit te voeren. De Raad heeft het verzoek ingewilligd en heeft besloten om in het kader van de jaarlijkse monitoring van de aanbevelingen een gezamenlijk onderzoek - met deelname van inspecteurs van Nederland, Curaçao en Sint Maarten - uit te voeren. De Ministers van Nederland en Aruba zijn akkoord gegaan om de Raad het onderzoek in hun land te laten verrichten omdat het toezicht van de Raad zich niet uitstrekt tot deze landen. Na de voorbereidingen is de uitvoering van het onderzoek in het derde kwartaal van 2021 gestart. De Raad informeerde de Ministers van de betrokken landen over de planning.

- Algehele review

De Raad monitort de uitvoering van aanbevelingen om daarmee onder andere een beter beeld te krijgen van de opvolging van aanbevelingen alsmede dat te stimuleren en bij te dragen aan de implementatie ervan. In 2020 besloot de Raad een algehele review te verrichten. De onderzoeksaanpak van deze monitoring is omvangrijker in vergelijking met eerdere specifieke reviewonderzoeken. Naventant resulteert dit in eveneens omvangrijkere rapportages. Gezien de landen zich voor wat betreft de opvolging van de aanbevelingen in verschillende stadia van ontwikkeling bevinden, verschilt de diepgang van het monitoren.

In 2021 is het tweede deelonderzoek van de vestiging Sint Maarten in dit kader uitgevoerd. Er zijn in 2021 in totaal vijf rapporten gereviewed. Deze rapporten betreffen het criminaliteitsbestrijdingsfonds, het opsporings- en vervolgingsbeleid OM, de tenuitvoerlegging van geldboetes, schadevergoedingen en ontnemingen, het OM in de incidentgerichte opsporing en samenwerking tussen de parketten. De review is in het eerste kwartaal van 2021 van start gegaan en is in augustus 2021 aangeboden aan de minister.

De vestiging Curaçao voerde al periodiek overleg met de justitiële organisaties om de opvolging van de aanbevelingen te monitoren.

Mede op basis hiervan wordt op Curaçao een rapport uitgebracht dat de stand van zaken, de samenhang en het effect voor de justitiële keten weergeeft. Dit rapport wordt binnenkort voor wederhoor aangeboden aan de justitiële organisaties.

- Doorlooptijden strafrechtsketen

De Raad heeft de voorbereidingsfase van dit onderzoek afgerond, echter is dit onderzoek gepland voor het jaar 2022.

Daarnaast zijn de volgende inspecties uitgevoerd:

Voor wat betreft Caribisch Nederland:

De onderzoeken betroffen een reeks van meerdere reviewonderzoeken, waarvan de eerste het grotendeel in 2020 uitgevoerde onderzoek "Opvolging aanbevelingen KPCN – review I" betrof. In 2021 zijn de review onderzoeken II en III uitgevoerd:

- Opvolging aanbevelingen reclassering en resocialisatie
- Opvolging aanbevelingen Justitiële inrichting Caribisch Nederland

Beide onderzoeken zijn uitgevoerd in 2021 en aangeboden aan de minister van J&V respectievelijk de minister van Rechtsbescherming in augustus en oktober.

- Review infrastructuur corruptiebestrijding

Dit onderzoek is in juli 2021 aangevangen en grotendeels uitgevoerd tot het tijdstip van de totstandkoming van dit jaarverslag. Oplevering van het rapport wordt verwacht aan het einde van het eerste kwartaal 2022.

Voor wat betreft Sint Maarten:

- Illegale vuurwapens in Sint Maarten

Op verzoek van de minister van Justitie bekeek de Raad in hoeverre de justitiële aanpak bijdraagt aan de voorkoming en bestrijding van illegale vuurwapenhandel en illegaal vuurwapen bezit in Sint Maarten. Het onderzoek is aangevangen in juni 2021 en is in december 2021 aangeboden aan de minister van Justitie.

- De bestrijding van witwassen van geld en financiering van terrorisme

De inspectie naar de bestrijding van witwassen van geld en financiering van terrorisme is in oktober 2021 van start gegaan. Ten tijde van het uitbrengen van dit jaarverslag bevond het onderzoeksrapport zich in de schrijffase. Het rapport zal naar verwachting medio 2022 aangeboden worden aan de minister van Justitie.

- Cybersecurity binnen Justitie

De inspectie naar cybersecurity binnen justitie is in december 2021 van start gegaan. Ten tijde van het uitbrengen van dit jaarverslag bevond het onderzoeksrapport zich in de onderzoeksfase. Het rapport zal naar verwachting medio 2022 aangeboden worden aan de minister van Justitie.

Voor wat betreft Curaçao:

- Algehele review aanbevelingen Raad

Dit rapport bevindt zich in de eindfase en zal in het eerste kwartaal van het jaar 2022 worden opgeleverd.

- Executie van strafvonnissen

Eind 2021 was het conceptonderzoeksrapport aan de betrokken instanties aangeboden voor hoor- en wederhoor. De reacties van de instanties zijn verwerkt. Ten tijde van het uitbrengen van dit jaarverslag was het concept-rapport ook al aangeboden aan de minister van Justitie voor hoor- en wederhoor. Naar verwachting zal, na verwerking van alle reacties, het concept-rapport in het eerste kwartaal van 2022 worden vastgesteld.

- Het Bureau Interne Zaken

Dit rapport bevindt zich in de wederhoorfase.

3. Staat van de rechtshandhaving

Op grond van de Rijkswet brengt de Raad elk jaar voor 1 mei over ieder land een verslag uit over de staat van de rechtshandhaving omtrent zijn werkzaamheden in het voorafgaande jaar. In 2021 zijn er ingevolge de rijkswet drie Staten van rechtshandhaving uitgebracht over de

verschillende (ei)landen. De Staat van de rechtshandhaving geeft een overkoepelend beeld van de rechtshandhaving op basis van de onderzoeken en onderzoeksoverstijgende onderwerpen. In de drie Staten van 2021 blikte de Raad onder meer terug op 10 jaar rechtshandhaving.

4. Financieel beheer

De Raad is sinds 2020 overgestapt op het boekhoudkundige softwarepakket, Quickbooks online.

Hierdoor kunnen de - per vestiging bijgehouden - financiële gegevens van de Raad op geautomatiseerde wijze worden gecentraliseerd.

5. Organisatieontwikkeling

Er wordt binnen de organisatie gestreefd naar samenwerking tussen de verschillende secretariaten. Voor gezamenlijke onderzoeken zijn gezamenlijke plannen van aanpak opgesteld. Eén onderzoek werd bij de aanbidding van dit jaarverslag in teamverband uitgevoerd.

Bij de uitvoering van de landelijke onderzoeken wordt onderling samengewerkt in de vorm van becommentariëring van concept plannen van aanpak en concept-rapporten en kennisdeling.

Doelmatigheid van de Raad

Op basis van het voorgaande heeft de Raad getracht een duidelijk inzicht te geven in de organisatie en de gang van zaken in 2021. Bij de beoordeling van de doelmatigheid wordt het verband tussen de prestaties en het effect van de Raad in 2021 ten opzichte van de beschikbare middelen (efficiency) in beschouwing genomen. Daarnaast zal worden beoordeeld wat het effect van de werkzaamheden op de (werk-)omgeving (stakeholders) van de Raad is geweest: de justitiële organisaties binnen de keten van de landen alsmede het beheer daarvan, de (justitiële) overheid en de burger.

Prestaties

De prestaties van de Raad laten zich primair meten door de productie van het aantal onderzoeken gezien dat de hoofdwerkzaamheden zijn van de Raad. Daarbij verdient duidelijke kanttekening dat onderzoeken naar gelang het onderwerp méér of minder beroep doen op de capaciteit. Als algemene deler kan worden genomen dat een gemiddeld team van twee inspecteurs met enige jaren ervaring op jaarbasis de verantwoordelijkheid kan nemen voor drie tot vier thema-onderzoeken en één reviewonderzoek van gemiddelde omvang. Daarnaast moet opgemerkt worden dat een (review) onderzoek in het ene land omvangrijker kan zijn dan in een ander land, met de daarmee corresponderende gevolgen voor de inzet van de capaciteit en doorlooptijden van het onderzoek. Dit laatste geldt onder meer voor de deelinspecties in het kader van de in 2020 gestarte algehele review, welke deelinspecties steeds meerdere rapporten tegelijk behelzen. Dit was ook aan de orde in 2021. De verdieping in de nieuwe onderzoeks-aanpak van de algehele review heeft relatief veel capaciteit in beslag genomen. De Raad gaat daarmee de komende periode voort.

De verantwoordelijkheid van een secretaris/hoofdinspecteur ligt in eerste instantie bij de coördinatie, strategie en besluitvorming van de onderzoeken. In tweede instantie werkt de secretaris/hoofdinspecteur mee aan de uitvoering van onderzoeken en aan de redactie van een rapportage. Daarnaast is de secretaris/hoofdinspecteur verantwoordelijk voor de oplevering van de Staat van de rechtshandhaving.

Op alle drie de vestigingen is wijziging van de samenstelling van de bezetting direct merkbaar in de productie.

Over 2021 is de Raad in staat geweest om ondanks alle beperkingen het jaarplan 2021 deels uit te voeren door de hoofdinspecteur (meer) als meewerkend voorman in te zetten en gebruik te maken van digitale hulpmiddelen. De Raad is van oordeel dat de middelen binnen de beperkte mogelijkheden efficiënt zijn aangewend. Daarnaast laten de prestaties van de Raad zich meten door een deugdelijke bedrijfsvoering en verantwoording.

De bedrijfsvoering bestaat onder andere uit een gedegen financiële verslaglegging, personeels-management, coördinatie van de werkzaamheden, organisatie-ontwikkeling, voorbereiding van de jaarplannen en -verslagen en uiteraard de verantwoording van en naar de Raad. Deze werkzaamheden vallen onder de verantwoordelijkheid van de secretarissen/hoofdinspecteurs.

Bij het samenstellen van het jaarplan en begroting wordt periodiek gekeken naar de noodzakelijkheid van bestedingen om de kwaliteit en effectiviteit te optimaliseren.

De Raadsleden zijn eindverantwoordelijk voor de werkzaamheden en het beheer. Alhoewel de Raad een orgaan is, is er in de praktijk sprake van een werkverdeling, waarbij het Raadslid het aanspreekpunt is voor de secretaris/hoofdinspecteur inzake (nadere) besluitvorming in strategische vraagstukken en ten aanzien van onderzoeken. In samenspraak met de secretaris/hoofdinspecteur bewaakt hij/zij voorts financiële gang van zaken middels kwartaalrapportages.

Binnen de Raad als geheel zijn de Raadsleden op hoofdlijnen verantwoordelijk voor het voornoemde. Daarbij informeren de Raadsleden elkaar geregeld. De Raadsvergaderingen bieden uiteraard bij uitstek gelegenheid daarvoor. De intensiteit van de Raadsvergadering wordt geregeld geëvalueerd, waarbij de Raad tot heden telkens is uitgekomen op een minimum aantal van vier Raadsvergaderingen op jaarbasis. Daarbij zijn de vergaderingen van het eerste en het derde kwartaal bepalend voor respectievelijk het jaarverslag / de jaarrekening en het jaarplan / de begroting. De Raadsvergadering van het vierde kwartaal vormt tevens gelegenheid voor de bijeenkomst van de gehele organisatie en teamontwikkeling in dat verband.

Effect werkzaamheden

Het effect van de werkzaamheden van de Raad kan (deels) worden gemeten in het effect van de aanbevelingen. In eerste instantie gaat het daarbij om de opvolging van de aanbevelingen en de waardering van de onderzoeken. De Raad constateert dat de onderzoeken en de aanbevelingen van de Raad door de justitiële ketens worden gewaardeerd en op prijs worden gesteld. Kijkend naar de opvolging van de aanbevelingen zijn het nog steeds vaak de justitiële organisaties die de opvolging van de aanbevelingen steevast (geheel of gedeeltelijk) ter hand nemen. Tevens uitten de organisaties dat de werkrelatie met de Raad goed is, en het

uitgeoefende toezicht hen scherp houdt en bijdraagt aan de ontwikkeling en dat zij de rapporten van de Raad gebruiken. Voorts trekken de rapportages van de Raad in de regel ook publicitair de aandacht.

Voor wat betreft het effect van de werkzaamheden per land, heeft de Raad een wisselend beeld. De opvolging van aanbevelingen is deels afhankelijk van de betrokkenheid van de verantwoordelijke bewindspersonen, alsmede de beschikbaarheid van toegekende middelen.

De Raad gaf eerder aan dat de Raad in grote lijnen van oordeel is dat de betrokkenheid van de lokale overheid op Sint Maarten voor verbetering vatbaar is. De Raad ziet hier enige verbetering in. De minister van Justitie heeft specifiek de aandacht voor de opvolging van de aanbevelingen. In 2021 is het ministerie begonnen met het in kaart brengen van de stand van zaken van de opvolging van de aanbevelingen ten aanzien van alle organisaties en zal een plan worden opgesteld hoe verder. Dit zal de verbetering van de kwaliteit en effectiviteit van de taakuitoefening door de justitiële organisaties ten gevolge hebben. Er worden op Sint Maarten periodiek vergaderingen met stakeholders gepland om de opvolging van de aanbevelingen te monitoren.

Op Curaçao ziet de Raad in enige mate betrokkenheid vanuit de overheid. De Raad wordt tijdens periodieke overleggen met de ambtelijke organisaties geïnformeerd over de opvolging van de aanbevelingen. Het initiatief van het land Curaçao om een werkgroep in het leven te roepen om de opvolging van de aanbevelingen te monitoren kan in hoge mate bijdragen aan de opvolging van de aanbevelingen en dientengevolge tot verbetering van de kwaliteit en effectiviteit van de taakuitoefening door de justitiële organisaties. De Raad betreurt het dat de werkgroep de laatste jaren niet meer actief is. Het met de instelling van de werkgroep beoogde effect blijft daardoor achterwege.

Voor wat betreft Caribisch Nederland ziet de Raad een hoge mate van betrokkenheid bij de opvolging van aanbevelingen. In de algehele review is naar voren gekomen dat de opvolging van de aanbevelingen uit de verschillende onderzoeken niet alleen effect hebben op het specifieke thema, maar ook effect op het geheel hebben, zowel binnen de organisaties als voor de keten als geheel.

Financieel

In deze paragraaf zal worden toegelicht hoe de uitgaven van 2021 zich verhouden tot de begroting. Dit zal worden gedaan aan de hand van een overzicht met toelichting per vestiging (land) alsmede een totaal overzicht.

Caribisch Nederland

Uit het onderstaand overzicht is op te maken in hoeverre de Raad, voor wat betreft de vestiging Caribisch Nederland, met de juiste inschatting heeft begroot en dienconform uitgaven heeft gedaan.

Over het algemeen bezien zitten bijna alle uitgaven onder de begroting. Het totaal aan uitgaven valt dus ruim binnen de begroting.